

Phần HÌNH HỌC VÀ ĐO LƯỜNG

Chương 3.

HÌNH HỌC TRỰC QUAN CÁC HÌNH PHẪNG TRONG THỰC TIỄN

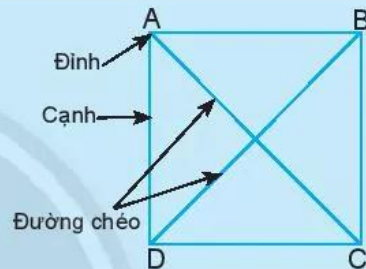
Bài 1. HÌNH VUÔNG – TAM GIÁC ĐỀU – LỤC GIÁC ĐỀU

A. KIẾN THỨC CẦN NHỚ

1. Hình vuông

Hình vuông ABCD có:

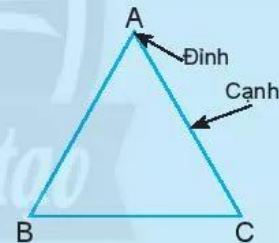
- Bốn **đỉnh** A, B, C, D.
- Bốn **cạnh** bằng nhau: $AB = BC = CD = DA$.
- Bốn **góc** bằng nhau và bằng góc vuông.
- Hai **đường chéo** bằng nhau: $AC = BD$.

2. Tam giác đều

Tam giác đều ABC có:

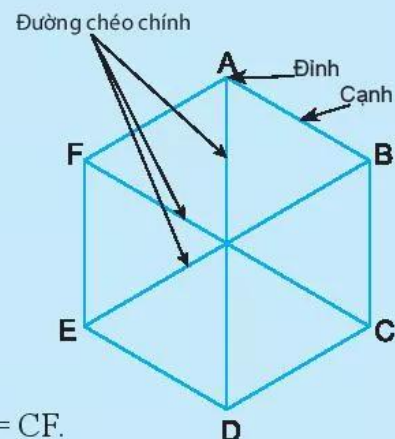
- Ba **đỉnh** A, B, C.
- Ba **cạnh** bằng nhau: $AB = BC = CA$.
- Ba **góc** đỉnh A, B, C bằng nhau.

3. Lục giác đều

Lục giác đều ABCDEF có:

- Sáu **đỉnh** A, B, C, D, E, F.
- Sáu **cạnh** bằng nhau:
 $AB = BC = CD = DE = EF = FA$.
- Sáu **góc** đỉnh A, B, C, D, E, F bằng nhau.
- Ba **đường chéo chính** bằng nhau: $AD = BE = CF$.

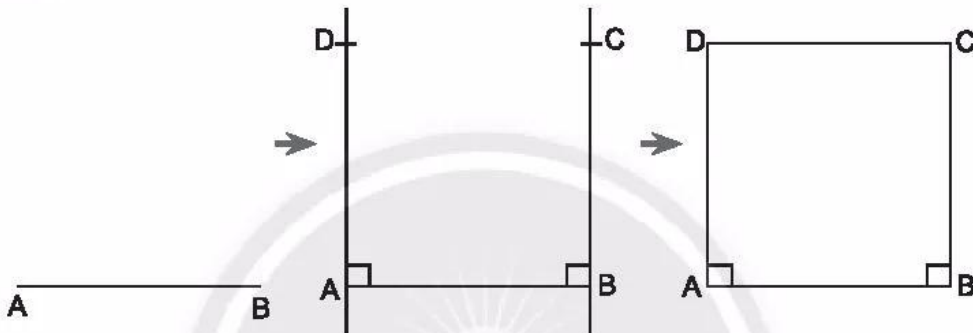

B. BÀI TẬP MẪU

Bài 1. Dùng thước và êke để vẽ hình vuông có độ dài cạnh 3 cm.

Giải

- Dùng thước vẽ đoạn thẳng $AB = 3$ cm.
- Dùng êke và thước vẽ các đường thẳng vuông góc với AB tại A và B .
- Trên đường vuông góc tại A lấy điểm D với $AD = 3$ cm. Trên đường vuông góc tại B lấy điểm C với $BC = 3$ cm.
- Kẻ đoạn thẳng nối C và D ta được tứ giác $ABCD$ là hình vuông có độ dài cạnh 3 cm.

Bài 2. Cho hình vuông $ABCD$ với đường chéo $AC = 5$ cm. Tính độ dài đoạn thẳng BD .

Giải

$ABCD$ là hình vuông nên $BD = AC = 5$ cm.

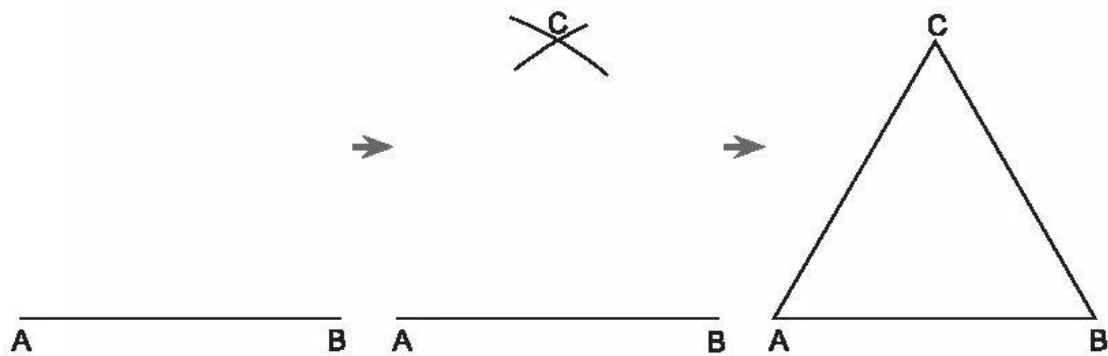
Bài 3. Cho tam giác đều MNP với $MN = 9$ cm. Tính độ dài các cạnh NP , MP .

Giải

Tam giác MNP đều nên $NP = MP = MN = 9$ cm.

Bài 4. Dùng thước và compa để vẽ tam giác đều có cạnh 4 cm.

Giải

- Dùng thước vẽ đoạn thẳng $AB = 4$ cm.
- Dùng compa vẽ các phần đường tròn cùng bán kính 4 cm và có tâm lần lượt là A, B.
- Hai phần đường tròn nói trên cắt nhau tại điểm C.
- Kẻ đoạn thẳng nối C và A, C và B ta có tam giác đều ABC với cạnh 4 cm.

Bài 5. Cho lục giác đều ABCDEG với $AB = 7$ cm. Tính độ dài các cạnh còn lại của lục giác đều ấy.

Giải

ABCDEG là lục giác đều nên:

$$BC = CD = DE = EG = GA = AB = 7 \text{ cm.}$$

Bài 6. Cho lục giác đều ABCDEG với đường chéo $AD = 8$ cm. Tính độ dài các đường chéo BE, CG.

Giải

Vi BE, CG, AD là các đường chéo chính của lục giác đều nên:

$$BE = CG = AD = 8 \text{ cm.}$$

C. BÀI TẬP

1. Cho hình vuông ABCD có $AB = 7$ cm. Tính độ dài các đoạn thẳng BC, DC, AD.
2. Dùng thước và êke để vẽ hình vuông có độ dài cạnh 5 cm.
3. Hãy vẽ một hình vuông có cạnh là 8 cm rồi dùng compa so sánh hai đường chéo của hình vuông đó.
4. Cho tam giác đều MNP có $NP = 3$ cm. Tính độ dài các cạnh MN, MP.
5. Dùng thước và compa để vẽ tam giác đều có độ dài cạnh 6 cm.
6. Hãy vẽ một hình vuông có cạnh là 4 cm rồi vẽ tiếp ra bên ngoài bốn tam giác đều có cạnh là cạnh hình vuông lên một tờ giấy. Dùng kéo cắt hình vừa vẽ rồi xếp theo các cạnh của hình vuông để có một bao thư.
7. Cho 6 hình tam giác đều (bằng giấy) cùng có độ dài cạnh 5 cm. Hãy nêu cách gấp 6 hình tam giác đó để có một lục giác đều với cạnh 5 cm.
8. Cho lục giác đều MNIJHK với cạnh $MN = 6$ cm và đường chéo $NH = 12$ cm. Tính độ dài các đoạn thẳng HK và IK.
9. Cho lục giác đều ABCDEG.
  - a) Hãy đếm các đường chéo của lục giác vẽ từ mỗi đỉnh của lục giác. Hãy cho biết có bao nhiêu đường chéo được đếm 2 lần.
  - b) Hãy cho biết lục giác trên có bao nhiêu đường chéo.